

จังหวัดพะเยา

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัดในปี 2551

พะเยา เป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่งในแถบลานนาไทย เดิมมีชื่อว่า ภูกามยาว หรือ พยาว มีอายุกว่า 900 ปี โดยพ่อขุนศรีจอมธรรม กษัตริย์แห่งราชวงศ์ลาวะจักรราชหิรัญนครเงินยาง เมืองเชียงแสน และเจริญรุ่งเรืองสูงสุดในสมัยพ่อขุนงำเมือง ต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองตามอิทธิพลของอาณาจักรต่างๆ ที่ผลักดันมีอำนาจในแถบนี้ จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ พยาวเปลี่ยนชื่อเป็นพะเยา และรวมอยู่กับจังหวัดเชียงรายจนในปี พ.ศ. 2520 จึงได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นจังหวัดพะเยา สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ ได้แก่ ดอยจอมทอง กว๊านพะเยา น้ำตกจำปาทอง น้ำตกน้ำปิง ไทลื้อเชียงคำ เชียงม่วน ดอกคำใต้ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงศาสนา ทำบุญ ไหว้พระ เช่น วัดศรีโคมคำ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงกีฬา การเข้าชมสถานบันเทิงต่าง ๆ

สถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดพะเยาในปี 2551 หากเป็นช่วงเทศกาลจะมีบรรยากาศค่อนข้างคึกคัก เช่น เดือนมกราคม เดือนเมษายน และเดือนธันวาคม โดยเฉพาะเดือนธันวาคมจะมากเป็นพิเศษ เป็นช่วงฤดูหนาว มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมาก หากไม่ใช่ช่วงเทศกาลท่องเที่ยวจะมีบรรยากาศค่อนข้างเงียบเหงา-ปานกลาง

แหล่งช้อปปิ้งและสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อหา ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
กว๊านพะเยา (ร้านค้าสหกรณ์)	สินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน, กระเป๋าผักตบชวา
กาดแม่ต้า	ปลาต้ม, ข้าวแต๋น, หมูยอ แหนม
ร้านของฝาก/ของที่ระลึก	ปลาต้ม ผลิตภัณฑ์ OTOP กระเป๋าจากผักตบชวา

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 1,728 ตัวอย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 80 และชาวต่างประเทศร้อยละ 20 โดยส่วนมากผู้เดินทางจะเป็นนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีสัดส่วนร้อยละ 62 ของกลุ่มตัวอย่างผู้เดินทางไทย และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะมีสัดส่วนร้อยละ 56 ของกลุ่มตัวอย่างชาวต่างประเทศทั้งหมด

2.1 ภูมิลำเนา/ถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมาจังหวัดพะเยา ส่วนใหญ่มาจากภาคเหนือด้วยกันร้อยละ 65.92 โดยนักทัศนารจะมีสัดส่วนผู้เดินทางจากภาคเหนือมากกว่านักท่องเที่ยว ร้อยละ 82.15 และ 56.02 ตามลำดับ รองลงมาคือผู้มาเยือนจากกรุงเทพฯ ร้อยละ 13.30 ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากทวีปยุโรป ร้อยละ 53.41 รองลงมา คือ ทวีปอเมริกา ร้อยละ 18.75 และทวีปเอเชีย ร้อยละ 18.18

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนารคนไทยที่มาจังหวัดพะเยา ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิลำเนา	คนไทย			ภูมิลำเนา	ต่างประเทศ		
		นักทัศนาร	นักท่องเที่ยว	รวม		นักทัศนาร	นักท่องเที่ยว	รวม
พะเยา	1. กรุงเทพฯ	2.88	19.65	13.30	1. ทวีปอเมริกา	21.43	16.67	18.75
	2. ภาคกลาง	4.22	9.71	7.63	2. ทวีปยุโรป	48.70	57.07	53.41
	3. ภาคตะวันตก	4.99	3.04	3.78	3. โอเชียเนีย	5.84	5.05	5.40
	4. ภาคตะวันออก	3.07	3.86	3.56	4. ทวีปเอเชีย	20.78	16.16	18.18
	5. ภาคเหนือ	82.15	56.02	65.92	5. ตะวันออกกลาง	3.25	5.05	4.26
	6. ภาคใต้	0.19	1.87	1.24	6. ทวีปอฟริกา	-	-	-
	7. ภาคอีสาน	2.50	5.85	4.58				
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	521	855	1,376	ยอดรวม (คน)	154	198	352

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบเพศชายและเพศหญิง ในสัดส่วนร้อยละ 48 : 52 ตามลำดับ ร้อยละ 86 จะมีอายุต่ำกว่า 45 ปี และส่วนมากจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25-34 ปี เป็นสัดส่วนร้อยละ 37.65 และกลุ่มตัวอย่างกระจายตัวในหลายอาชีพ โดยส่วนมากจะเป็นแรงงานรับจ้าง (34.30%) นักเรียนนักศึกษา (18.02%) ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (15.41%) และเจ้าของกิจการ (14.32%) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้กระจายตัว ส่วนมากร้อยละ 83 จะไม่มีรายได้ถึงมีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท โดยส่วนมากจะกระจุกตัวอย่างอยู่ระหว่างต่ำกว่า 10,000 – ไม่เกิน 15,000 บาท

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดพะเยามีสัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิงร้อยละ 49 : 51 ส่วนมากจะมีอายุน้อยกว่า 45 ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 85 โดยส่วนมากจะกระจุกตัวระหว่างช่วงอายุ 25-34 ปี กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพกระจายอยู่ในหลายอาชีพ ได้แก่ เจ้าของกิจการ (26.14%) แรงงานรับจ้าง (25.85%) นักเรียนนักศึกษา (16.76%) และข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ (13.07%) โดยส่วนมากเป็นกลุ่มผู้มีรายได้ไม่น้อยต่ำกว่า 20,000 เหรียญสหรัฐต่อปี และกระจุกตัวในกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐต่อปี สัดส่วนร้อยละ 55.40

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาพะเยา ในปี 2551

พะเยา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	47.41	48.65	48.18	50.00	48.99	49.43
	หญิง	52.59	51.35	51.82	50.00	51.01	50.57
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	24.38	25.50	25.07	25.32	19.70	22.16
	25-34 ปี	36.08	38.60	37.65	40.91	39.39	40.06
	35-44 ปี	25.91	22.22	23.62	25.32	21.21	23.01
	45-54 ปี	9.60	11.58	10.83	6.49	11.62	9.38
	55-64 ปี	3.65	1.64	2.40	1.30	6.57	4.26
	65 ปีขึ้นไป	0.38	0.47	0.44	0.65	1.52	1.14
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	14.78	14.04	14.32	26.62	25.76	26.14
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	16.70	14.62	15.41	9.74	15.66	13.07
	พนักงานบริษัท	7.29	5.61	6.25	6.49	4.04	5.11
	แม่บ้าน	4.41	3.51	3.85	5.19	1.01	2.84
	นักเรียน นักศึกษา	19.00	17.43	18.02	20.78	13.64	16.76
	เกษียณ	0.19	0.70	0.51	1.95	3.03	2.56
	เกษตรกร	4.99	6.32	5.81	3.90	7.07	5.68
	แรงงานรับจ้าง	31.67	35.91	34.30	23.38	27.78	25.85
	อื่นๆ	0.96	1.87	1.53	1.95	2.02	1.99
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาเยือนพะเยา ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total
พะเยา	ไม่มีรายได้	19.39	15.32	16.86	1. น้อยกว่า 10,000	52.60	57.58	55.40
	น้อยกว่า 10,000	36.47	38.83	37.94	2. 10,000 – 14,999	15.58	11.11	13.07
	10,000-15,000	27.64	29.47	28.78	3. 15,000 – 19,999	17.53	18.18	17.90
	15,001-30,000	12.67	11.58	11.99	4. 20,000 – 39,999	4.55	9.60	7.39
	30,001-45,000	2.30	3.51	3.05	5. 40,000 – 59,999	5.84	1.01	3.13
	45,001-60,000	1.34	1.17	1.24	6. 60,000 – 79,999	3.90	2.02	2.84
	60,000-75,000	0.00	0.00	0.00	7. มากกว่า 80,000	0.00	0.51	0.28
	75,001-90,000	0.19	0.12	0.15				
	มากกว่า 90,000	0.00	0.00	0.00				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)		521	855	1,376	ยอดรวม (คน)	154	198	352

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักเดินทางมาจัดวันหยุดพะเยาของนักเดินทางคือ การเดินทางเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน ร้อยละ 42.30 รองลงมาคือ การท่องเที่ยว/พักผ่อนร้อยละ 34.74 ส่วนมากของกลุ่มตัวอย่างชาวไทยจะเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดพะเยาเพียงจังหวัดเดียว ร้อยละ 77.11 โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวบางส่วนร้อยละ 24.76 ที่ท่องเที่ยว 1-2 จังหวัด ส่วนมากของผู้เดินทางชาวไทยจะเดินทางมาจังหวัดพะเยาเป็นครั้งแรก ร้อยละ 62.28 โดยมีบางส่วนร้อยละ 30 ที่เดินทางมา 2-3 ครั้ง ซึ่งสัดส่วนไม่แตกต่างกันมากนักระหว่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว โดยส่วนมากจะเดินทางมาเป็นกลุ่ม มีผู้ร่วมเดินทาง 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 75.55 โดยส่วนมากจะเดินทางกับเพื่อนหรือแฟนและครอบครัว และมีจำนวนร้อยละ 23.62 ที่เดินทางคนเดียว

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 86.93 ของนักเดินทางชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดพะเยาคือ เพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน มีบางส่วนร้อยละ 7.67 ที่เดินทางมาเพื่อติดต่อธุรกิจ ซึ่งส่วนมากจะเป็นนักท่องเที่ยว กว่า ครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างจะเดินทางมาท่องเที่ยว 4 จังหวัดขึ้นไป (ร้อยละ 50) โดยเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 90.34) จะเดินทางมาเยือนพะเยาเป็นครั้งแรก โดยส่วนมากกลุ่มตัวอย่างจะ

เดินทางเป็นกลุ่มเล็กจำนวนผู้ร่วมเดินทาง 1-3 คน ซึ่งส่วนมากจะเดินทางร่วมกับเพื่อนหรือแฟน และครอบครัว

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

พะเยา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของการท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	46.64	27.49	34.74	98.05	78.28	86.93
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	5.57	8.30	7.27	-	0.51	0.28
	3. ติดต่อธุรกิจ	5.37	4.56	4.87	0.65	13.13	7.67
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	3.26	2.92	3.05	-	-	-
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	24.95	52.87	42.30	0.65	8.08	4.83
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	1.92	0.70	1.16	-	-	-
	7. ได้รับรางวัล	0.19	-	0.07	-	-	-
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	11.52	2.81	6.10	0.65	-	0.28
	9. อื่นๆ	0.58	0.35	0.44	-	-	-
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	66.60	83.51	77.11	3.90	27.27	17.05
	2 จังหวัด	24.76	12.63	17.22	15.58	15.15	15.34
	3 จังหวัด	7.49	2.34	4.29	14.94	18.69	17.05
	4 จังหวัด	0.96	0.82	0.87	33.12	23.74	27.84
	5 จังหวัดขึ้นไป	0.19	0.70	0.51	32.47	15.15	22.73
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยม เยือน	จำนวน 1 ครั้ง	65.64	60.23	62.28	88.96	91.41	90.34
	จำนวน 2 ครั้ง	18.43	20.94	19.99	7.14	6.57	6.82
	จำนวน 3 ครั้ง	9.40	9.94	9.74	1.95	0.51	1.14
	จำนวน 4 ครั้ง	2.11	3.63	3.05	1.30	0.51	0.85
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	4.41	5.26	4.94	0.65	1.01	0.85
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

พะเยา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	23.80	23.51	23.62	11.69	18.18	15.34
	เพื่อนหรือแฟน	26.10	35.56	31.98	50.65	28.79	38.35
	ครอบครัว	29.94	26.78	27.98	23.38	34.85	29.83
	ญาติ	4.41	5.73	5.23	3.25	15.15	9.94
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	14.40	8.42	10.68	8.44	2.02	4.83
	อื่น ๆ	1.34	-	0.51	2.60	1.01	1.70
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนผู้ร่วมทาง	จำนวน 1 คน	37.04	45.96	42.58	37.66	52.28	45.87
	จำนวน 2 คน	18.23	19.70	19.14	24.03	22.84	23.36
	จำนวน 3 คน	14.40	13.48	13.83	14.29	13.20	13.68
	จำนวน 4 คน	14.97	7.85	10.55	6.49	8.12	7.41
	จำนวน 5 คน	5.76	8.32	7.35	10.39	1.52	5.41
	จำนวน 6-10 คน	7.49	2.58	4.44	5.84	1.52	3.42
	จำนวนมากกว่า 10 คน	2.11	2.11	2.11	1.30	0.51	0.85
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนกรชาวไทยมาจังหวัดพะเยา ได้แก่ ระยะทางและเวลาในการเดินทาง สถานที่ท่องเที่ยว ช่วงเทศกาล และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยปัจจัยเหล่านี้ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ประมาณร้อยละ 84

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจช่วงเทศกาล ระยะทางและเวลาในการเดินทาง สถานที่ท่องเที่ยว ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ปัจจัยเหล่านี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวไทยได้ประมาณร้อยละ 76

สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ นั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดพะเยา คือ สถานที่ท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และเวลาในการเดินทาง โดยปัจจัยเหล่านี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้มาเยือนจังหวัดพะเยาได้มากกว่าร้อยละ 79

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้แก่ ระยะเวลาและเวลาในการเดินทาง ช่วงเทศกาล สถานที่ท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวนั้น ปัจจัยเหล่านี้ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติได้มากกว่าร้อยละ 84

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางที่มาจากจังหวัดพะเยาในไตรมาสที่ 2/2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	15.16	33.12	12.51	12.12
มีความปลอดภัย	2.88	0.00	2.22	0.00
อาหารอร่อย	3.45	0.00	1.99	0.00
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	10.17	3.90	10.18	4.04
ช่วงเทศกาล	14.78	6.49	25.26	14.65
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	0.96	24.03	1.75	11.11
สินค้าราคาถูก	4.61	6.49	5.61	9.60
ระยะเวลา	23.03	3.25	14.50	21.21
เวลาในการเดินทาง	20.54	22.08	13.45	24.75
อื่นๆ	4.41	0.65	12.51	2.53
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักเดินทางนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 4 อันดับแรกของนักเดินทางชาวไทย ได้แก่ วัด แหล่งช้อปปิ้ง น้ำตก/ถ้ำ และอุทยานแห่งชาติ ในขณะที่ นักเดินทางชาวต่างชาติ นิยมเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ วัด น้ำตก/ถ้ำ อุทยานแห่งชาติ และพิพิธภัณฑ์

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	50.39	28.19
พระราชวัง	-	-
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	6.14	6.76
อุทยานแห่งชาติ	12.23	15.18
อุทยานประวัติศาสตร์	-	-
พิพิธภัณฑ์	4.80	15.05
น้ำตก ถ้ำ	12.55	22.07
แหล่งช้อปปิ้ง	13.89	12.76
สวนสัตว์ สวนสนุก	-	-
รวม	100.00	100.00

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดพะเยาจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวไม่มากนัก โดยนักท่องเที่ยวชาวไทยพบปัญหาบ้างที่น้ำตก/ถ้ำ อุทยานแห่งชาติ วัด และแหล่งช้อปปิ้ง ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบปัญหาเช่นกันที่อุทยานแห่งชาติ น้ำตก/ถ้ำ แหล่งช้อปปิ้ง พิพิธภัณฑ์ และแหล่งบันเทิงนันทนาการ

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดพะเยาในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
พะเยา	วัด	4.96	1.90
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	5.56	6.62
	อุทยานแห่งชาติ	7.01	11.55
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
	พิพิธภัณฑ์	3.28	9.55
	น้ำตก ถ้ำ	11.96	6.90
	แหล่งช้อปปิ้ง	3.84	10.63
	สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,376	352

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดพะเยาพบปัญหาบ้างไม่มากนัก ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยจะพบปัญหาบ้างในการใช้บริการรถประจำทาง/ รถสองแถว รถแท็กซี่/รถสามล้อ ในขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติจะพบบ้างพอสมควรในการใช้บริการรถประจำทาง/รถสองแถว และรถแท็กซี่/รถสามล้อ

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดพะเยาปี 2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
พะเยา	รถประจำทาง/รถสองแถว	5.60	14.77
	เรือโดยสาร	0.15	1.70
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ	0.87	7.95
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	0.58	0.57
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,376	352

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดพะเยา

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดพะเยา ทั้งในด้านของ คุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มีความพอใจในระดับปานกลาง – ดี ทั้งสามด้าน โดยมีสัดส่วนน้อยมาก (น้อยกว่า 2%) ที่เห็นว่ามีคุณภาพในระดับแย่ โดยนักเดินทางชาวไทยเห็นว่าคุณภาพของที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ และดี ในสัดส่วน 77.16 และ 22.84% ลำดับ ความสะอาดอยู่ในระดับพอใช้ – ดี สัดส่วน 73.60% และ 25.38% ตามลำดับ และสุขอนามัยของอนาถนาศัยของสถานพักแรม มีคุณภาพในระดับพอใช้ – ดี สัดส่วน 76.90% และ 21.83% ตามลำดับ

สำหรับนักเดินทางชาวต่างชาติเช่นกันที่ส่วนมากจะเห็นว่าคุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยของสถานที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ – ดี โดยนักเดินทางชาวต่างชาติเห็นว่าคุณภาพของที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ และดี ในสัดส่วน 49.34% และ 50.00% ลำดับ ความสะอาดอยู่ในระดับพอใช้ – ดี สัดส่วน 77.63% และ 19.08% ตามลำดับ และสุขอนามัยของอนาถนาศัยของสถานพักแรม มีคุณภาพในระดับพอใช้ – ดี สัดส่วน 89.47% และ 5.26% ตามลำดับ โดยมีความไม่พึงพอใจในสุขอนามัยของอาหารร้อยละ 5.26 ความสะอาดร้อยละ 3.29 และคุณภาพ ร้อยละ 0.66

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดพะเยาในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักแรม	แย่	0.00	0.66
	พอใช้	77.16	49.34
	ดี	22.84	50.00
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักแรม	แย่	1.02	3.29
	พอใช้	73.60	77.63
	ดี	25.38	19.08
	รวม	100.00	100.00
สุขอนามัยของอาหารของที่พักแรม	แย่	1.27	5.26
	พอใช้	76.90	89.47
	ดี	21.83	5.26
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัดพะเยา

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพะเยา คือ

- หากเป็นฤดูฝนมักพบปัญหาความลำบากในการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยว
- ห้องน้ำไม่ถูกสุขลักษณะร้านอาหาร/แหล่งท่องเที่ยว มีที่จอดรถไม่เพียงพอ

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักทัศนารคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดพะเยาเฉลี่ย 1,743.82 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 3 รายการ คือ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (38.19%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (29.18%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (19.96%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดพะเยา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันอยู่ที่ 1,108.53 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (33.53%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (30.49%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (18.28%) และค่าที่พัก (7.64%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มาอยู่กับบริษัทนำเที่ยว

สำหรับนักทัศนารที่เดินทางพะเยากับบริษัทนำเที่ยว จะมีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันเท่ากับ 1,750.00 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (42.86%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (31.43%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (25.71%)

ส่วนนักท่องเที่ยวที่ค้างคืนในพะเยาที่มาอยู่กับบริษัทนำเที่ยว จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 1,745.44 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลัก 4 รายการ ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (26.38%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (25.60%) ค่าที่พัก (24.05%) และค่าอาหารและเครื่องดื่ม (17.47%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายของนักทัศนารชาวต่างชาติที่จัดการเดินทางเอง เฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 3,377.99 บาท รายจ่ายหลัก 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (37.83%) ค่าพาหนะ

ภายในจังหวัด (25.83%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (21.96%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (11.74%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเองที่มีการค้างคืนในจังหวัดพะเยา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 2,215.68 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าที่พัก (25.24%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (22.96%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (19.73%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (18.75%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มากับทัวร์

ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมากับทัวร์ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 2,374.00 บาทต่อคนต่อวัน รายการใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (35.75%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (24.01%) และค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (20.20%)

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมากับทัวร์ จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 1,698.84 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าที่พัก (29.34%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (24.64%) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าบริการทัวร์บางส่วน (15.76%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (13.29%) และ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (12.85%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนาจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดพะเยา	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	8.58	2.34	6.33	2.97	0.00	3.37	3.39	1.21
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	38.19	25.83	33.53	19.73	31.43	20.22	25.60	24.64
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	7.64	25.24	0.00	0.00	24.05	29.34
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	29.18	37.83	30.49	22.96	42.86	35.76	17.47	13.29
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	19.96	21.96	18.28	18.75	25.71	24.01	26.38	12.85
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	0.78	11.74	1.22	6.64	0.00	4.21	1.56	0.00
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	0.24	0.30	0.42	1.27	0.00	0.21	1.56	2.91
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	3.07	0.00	2.10	2.44	0.00	12.22	0.00	15.76
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	1,743.82	3,377.99	1,108.53	2,215.68	1,750.00	2,374.00	1,745.44	1,698.84
ระยะพำนักเฉลี่ย(วัน)			3.08	3.85			3.00	2.17

7. ระยะเวลาในการพำนัก

นักเดินทางชาวไทยที่จัดการเดินทางเองและค้างคืนในจังหวัดพะเยา มักจะใช้เวลาพำนักเฉลี่ย 3.08 วันและนักเดินทางชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเองและค้างคืนจะใช้เวลาในการพำนักสูงกว่านักเดินทางชาวไทยเล็กน้อย คือ 3.85 วัน ในขณะที่กลุ่มที่เดินทางมากับทัวร์ชาวไทยจะใช้เวลาในการพำนักนานกว่าเท่ากับ 3.00 วัน แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมากับทัวร์จะใช้เวลาพำนักในพะเยาน้อยกว่า คือเท่ากับ 2.17 วัน

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดพะเยา

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนพะเยา โดยมีร้อยละ 95.78 ของนักเดินทางชาวไทย และร้อยละ 80.68 ของชาวต่างชาติที่คาดว่าจะกลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัด	โอกาสที่จะกลับมาเยือนใหม่	
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
พะเยา	95.78	80.68

.....